

Vuoden 2025 talousarviomuutokset

Kaupunginhallitus 31.03.2025
2495/02.02.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153
taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2025 kaikkien palvelualueiden ja yleishallinnon toimintakatteeseen sekä yhdyskuntarakentamisen ja Tilapalvelujen investointeihin liitteenä olevan yhteenvedon mukaisesti.

Muutokset vaikuttavat kaupungin talousarvion tuloslaskelmaan ja muutosten jälkeen kaupungin talousarvioon merkitty alijäämä on -12,7 milj. euroa. Kokonaisinvestointien bruttomäärä ei muutu, mutta muutokset vaikuttavat valtuustoon nähden sitoviin investointiryhmittäisiin tai hankekohtaisiin määrärahasoihin.

Päätös

Selostus

Kuntien tasausmaksu

Kuopion kaupungin tasausmaksun suuruudesta vuoden 2025 talousarviovalmistelussa käytössä olleet euromäärät poikkesivat KEVA:n tuottamista päivitetystä laskelmista, minkä vuoksi tasausmaksuun varattua määrärahaa voidaan pienentää 535.000 eurolla. Tasausmaksu kohdentuu kaupungin palvelualueille henkilöstömenojen suhteessa.

Henkilöstön palkitsemista ja henkilöstöetuja koskevat muutokset

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 20.1.2025, § 20 yhteistoiminnallisesti käsitellyt muutokset. Kaupunkitasoisesti menojen arvioidaan vähenevän 236.150 euroa, mikä vaikutus on jo osin huomioitu kuluvan vuoden alkuperäisessä talousarviossa talouden tasapainotustoimenpiteinä palvelualueilla. Yleishallintoon varattuja määrärahoja voidaan kuitenkin pienentää tässä talousarviomuutoksessa 75.000 euroa.

Palveluverkoston toimintamenot ja oppimisen tuen uudistus

Kaupungin tasapainotusohjelman linjausten mukaisesti palveluverkoston liittyviä kohdentamattomia muutoksia oli sisällytetty kasvun ja oppimisen palvelualueen kuluvan vuoden talousarvioon. Talousarviota muutettava, kun riittävän laajoja palveluverkostomuutoksia ei ehditä valmistella ja toteuttaa, jotta talousarviossa asetetut euromääräiset tasapainotustavoitteet toteutuisivat. Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää syyslukukaudelle 2025 toimintamenoihin 223.000 euron määrärahalisäystä.

1.8.2025 voimaan tulevan lakimuutoksen myötä lautakunta esittää lisäksi oppimisen tukeen suunnattavaan lisäresursointiin 576.000 euroa lisämäärärahaa (lautakunnan käsittely 18.3.2025 § 31).

Valtionosuusrahoituksen laskentatekijöissä oppimisen tuen muutos on huomioitu, mutta yhden valtionosuustekijän huomioiminen palvelujen määrärahoja kasvattavana tekijänä ei ole kestävä tie. Valtionosuusrahoitus on osa kaupungin yleiskatteista rahoitusta, samoin kuin verotulot, eikä rahoitusta ole korvamerkitty mihinkään palveluun. Valtionosuusrahoitus kattaa tänä vuonna kaupungin kaikista toimintamenoista vain reilut 8 %. Kasvun ja oppimisen palvelualueenkaan 260,2 milj. euron toimintamenoihin kaupungin koko valtionosuusrahoitus, joka tälle vuodelle on 46,6 milj. euroa, riittäisi vain noin 18 %:n osuuteen. Kaupunki kattaa palvelutoiminnan menoja paljon suuremmalla osuudella toimintatuloista, verotuloista ja rahoitustuloista.

Kasvun ja oppimisen uusia tehtäviä tulisikin tarkastella palvelualueen kokonaistalousarvion ja normaalin talousarviovalmistelun näkökulmasta: miten on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa lainsäädännöstä tulevien uudistusten toiminnalliset tavoitteet ja miten palvelualueelle kohdennetut määrärahat niihin allokoidaan. Uudet velvoitteet voidaan toteuttaa eri tavoin ja oppimisen tuen tarpeet ovat kunnissa erilaisia. Johtopäätös peruspalvelujen valtionosuuteen lisäystä euromäärästä esim. lapsimäärien suhteen kuntakohtaiseksi osuudeksi laskettuna ei välttämättä ole toimiva peruste muutoksen toteuttamiseen tarvittavasta resursoinnista. Lautakunnan lisämäärärahaesitys on kuitenkin sisällytetty talousarviomuutoksiin.

Tekniset talousarviomuutokset käyttötalouteen

Elinvoima- ja konsernipalvelujen käyttösuunnitelmassa (Kaupunginhallitus 3.2.2025, § 38) on tehty lisäys sekä toimintatuloihin että -menoihin 155.000 euroa yrityspalvelujen hankkeeseen. Kaupunkiympäristön toimintatulot ja -menot ovat pienentyneet 38.000 euroa käyttösuunnitelmassa (Kaupunkirakennelautakunta 22.1.2025, § 3) asumisneuvontahankkeen vuoksi.

Yhdyskuntarakentamisen investointimuutokset

Kaupunkirakennelautakunta on kokouksessaan 22.1.2025, § 3 käsitellyt yhdyskuntarakentamisen investointisuunnitelman. Suunnitelmaan tehtiin valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutoksia kohderyhmästä toiseen. Investointien bruttomäärä kokonaisuutena ei muutu, mutta kohdentaminen muuttuu. Suunnitelma pienentää elinkeinoalueisiin varattuja investointimäärärahoja 0,9 milj. euroa ja vastaavasti kasvattaa 0,3 milj. euroa uusiin alueisiin sekä 0,6 milj. euroa katu- ja tieverkon saneerauksiin varattuja määrärahoja. Talousarvion investointiosaa on tältä osin muutettava.

Päiväkoti-investoinnit

Kaupunginvaltuuston päättämässä vuoden 2025 investointisuunnitelmassa Hiltulanlahti III alueen päiväkoti oli suunniteltu rakennettavaksi vuosina 2027-2028, suunnittelun alkaessa vuonna 2026. Kasvun ja oppimisen lautakunta on 18.3.2025, § 26 käsitellyt investoinnin hankesuunnitelman ja esittää kaupunginhallitukselle, että tavoitteena on saada päiväkoti käyttöön vuoden 2028 alusta. Mikäli kaupunginhallitus hyväksyy hankesuunnitelman, Tilapalvelujen investointisuunnitelmaa on muutettava.

Tilapalvelut on arvioinut, että Kaarenhovin päiväkodin hanketta voidaan lykätä ja vastaavasti Hiltulanlahti III aikaistuu. Esitetty muutos ei muuta kaupungin vuoden 2025 kokonaisinvestointien määrää, mutta koska ko. rakennusinvestoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti, on talousarviota muutettava. Näiden kahden hankkeen kustannusarviot ovat kuitenkin muuttuneet siten, että Hiltulanlahti voidaan toteuttaa 1,1 milj. euroa arvioitua edullisemmin ja Kaarenhovin kustannusarvio on kasvanut vastaavasti, kun toteutusta

suunnitellaan 8-ryhmäisenä päiväkotina. Investointien suunniteltu kokonaismäärä vuosille 2025-2028 ei muutu.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyse on asiakokonaisuudesta mistä on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty. (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet

2495/2025 Talousarviomuutosesitykset käyttötalous

2495/2025 Talousarviomuutosesitykset tuloslaskelma

2495/2025 Talousarviomuutosesitykset investointiosa

2495/2025 Kasvun ja oppimisen lautakunnan esitys 18.3.2025, § 31